GEORGIVS CODINVS CVROPALATA

DE OFFICIIS ET OFFICIALIBVS MAGNÆ ECCLESIÆ ET AVLÆ CONSTANTINOPOLITANÆ.

Nunc primùm ſtudio IACOBI GRETSERI *ex Societate* IESV *fideliter Latinè verſus.*

Adiunctis tribus Commentariorum, Obſeruationum & Emendationum Libris.

Quibus non tantùm CODINVS, *ſed & varia alia tam Græcorum, quàm Latinorum monumenta explicantur & illuſtrantur.*

Acceſſit

DISSERTATIO DE IMAGINIBVS NON MANVFACTIS.

Cum duobus admodum copioſis Indicibus.

PARISIIS,
Apud SEBASTIANVM CRAMOISY, viâ Iacobæâ ſub Ciconijs.
M. DC. XXV.
CVM PRIVILEGIO REGIS CHRISTIANISSIMI.

Es del Coll.o R.l de la Comp.a de Jhs de Salam.ca y de villagarcia

Num. 5.. Cap. .. T. Num. 83
25

LVDOVICO XIII.

FRANCORVM ET NAVARRORVM REGI CHRISTIANISSIMO

VERE REGI VERE REGVM MAXIMO

ORBIS MIRACVLO SÆCVLI ORNAMENTO

PACATORI GALLIARVM FVNDATORI QVIETIS

INSTAVRATORI SACRORVM

IVSTO VICTORI PIO FELICI

PATRIAE PARENTI

VOTIS QVINDENIS. VOTIS AETERNIS.

MVNVS EST VIDERE PRINCIPEM. CASSIOD.

LVDOVICVS XIII CRISTIANISSIMVS REX FRANCIÆ ET NAVARRÆ

LVDOVICO XIII.
FRANCORVM
ET
NAVARRORVM
REGI
CHRISTIANISSIMO.

QVOD Imperium Orientale, ſeſe Maieſtati Tuæ, REX CHRISTIANISSIME, & veteris dignitatis monumenta, ex diuturno ſitu ac tenebris excitata, & ex Germania nuper aduecta, offerre, & com-

ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ

ΚΟΥΡΟΠΑΛΑΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΦΦΙΚΙΑΛΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΛΛΑΤΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,

καὶ τῶν ὀφφικίων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας· καὶ πρῶτον περὶ τῶν ὀφφικίων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

SAPIENTISSIMI

CVROPALATÆ

DE OFFICIALIBVS PALATII CONSTANTINOPOLITANI, ET DE

officiis magnæ Eccleſiæ; Et primùm de officiis magnæ Eccleſiæ.

ΚΕΦΑΛ. α.

Ὁ Μέγας οἰκονόμος.
ὁ μέγας σακελλάριος.
ὁ μέγας σκευοφύλαξ.
ὁ σακελλίου.
ὁ πρωτέκδικος.
ὁ πρωτονοτάριος.
ὁ λογοθέτης.
ὁ κανστρήσιος.
ὁ ῥεφερενδάριος.
ὁ ὑπομνηματογράφος.
ὁ ἱερομνήμων.
ὁ ὑπομιμνήσκων.
ὁ διδάσκαλος τοῦ εὐαγγελίου.

CAPVT PRIMVM.

MAGNVS Occonomus.
Magnus ſacellarius.
Magnus vaſorum cuſtos.
Minor ſacellarius.
Protecdicus, ſeu primus defenſor.
Protonotarius.
Logotheta.
Canſtriſius.
Referendarius.
A commentarijs.
Hieromnemon.
Monitor, ſeu ſuggeſtor.
Doctor Euangelij.

IACOBI

GRETSERI

SOCIETATIS IESV

IN LIBRVM

GEORGII CODINI

CVROPALATÆ

DE OFFICIIS ET OFFICIALIBVS MAGNÆ Eccleſiæ & Aulæ Conſtantinopolitanæ,

COMMENTARIORVM LIBRI TRES.

QVIBVS

Non tantùm CODINVS, ſed & varia alia tam Græcorum quàm Latinorum monumenta explicantur & illuſtrantur.

LVTETIÆ PARISIORVM,

Sumptibus SEBASTIANI CRAMOISY via Iacobæa ſub Ciconijs.

M. D. C. XXV.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

Non negauerim Iuſtinianum tali capitis tegumento vſum; ſed hoc eſſe ipſum Iuſtinianeum ex tabula illa probari non poteſt.

De Curopalata paſſim Codinus in ſuo libello; quem olim officium habuiſſe ait, ſed ignotum; *nunc verò*, hoc eſt tempore Codini, *nullum*. Alemannus ad pag. 28. Procopij, duplicem Curopalatam ſtatuit; alterum, qui ſub ſe habebat Prætorianos milites, quorum plures ordines, *Domeſtici*, *Protectores*, *Silentiarij*, de quibus Procopius pag. 108. Ex his alij in atrio & veſtibulo Regiæ verſabantur, alij pro cubiculis deſidebant, & excubias agebant diu noctúque; hi *σωματοφύλακες*, *corporis custodes*, Latinè excubitores vocabantur: illi *φύλακες τοῦ παλατίου*, cuſtodes palatij, Prætorij milites, ſeu Prætoriani; Aulæ vel Aulici milites. Præfectum his ordinibus *Comitem Prætorianorum*, ſeu *Excubitorum* appellat Iornandes; Procopius, *Principem cuſtodum palatij*; Corippus lib. 2. *Curam palatij*:

Diſpoſitórque nouus ſacræ Badoarius aulæ
Succeſſor ſoceri, factus mox Cura PalatI eſt.

Alter Curopalata erat præpoſitus fabricæ palatij, de quo Caſſiodorus lib. 7. Variar. epiſt. 5. cuius magnam dignitatem fuiſſe credit Meurſius in Gloſſario, *quòd ante Regem Theodoricum auream virgam geſtans primus incederet. At Caſſiodorus:* Primus, *inquit*, inter obſequia numeroſa, *hoc eſt*, *non inter ſingulares & primarios viros Patricios*, *Senatores & Conſulares. Aurea verò virga eſt*, *quam Codinus Δεκανίκιον appellat*, *inferioribus etiam ordinibus conceſſa honoris ergô*, *ídque ex eodem Caſſiodori loco colligere eſt.* Plures aliquando erant Conſtantinopoli hac dignitate conſpicui. Cedrenus: μετὰ δὲ τὸν θάνατον Ἰβηριανοῦ ἐκράτησεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωάννης, ὁ ἀπὸ Κουροπαλατῶν. Et apud Ioannem Curopalatam in Iſaacio Comneno: Ἰωάννην δὲ τὸν ἀδελφὸν, καὶ Κατακαλὼν τὸν Κεκαυμένον, Κουροπαλάταις καὶ ἀμφοτέρους τιμᾷ. Nec Conſtantinopolitani tantùm, ſed & exteri hac dignitate honeſtabantur, maximè Iberes, vt conſtat ex Conſtantino Imperatore lib. de adminiſtrando Imperio cap. 45. & 46. de quibus etiam feſtiuam hiſtoriam idem Imp. recenſet. *Iberes Curopalatæ gloriantes originem ſe ducere dicunt ab vxore Vriæ*, *quam rex & Propheta Dauid adulterauit*; *& ex liberis inde natis deſcendere credi volunt*, *cognatique eſſe Regis ac Prophetæ Dauidis*, *& ſanctiſſimæ quoque ea ex re* DEIPARÆ, *quæ ex ſemine Dauidis oriunda. Eapropter etiam magnates inter eos licenter cognatas ſuas*

IACOBI

GRETSERI

SOCIETATIS IESV

SYNTAGMA

DE IMAGINIBVS MANV NON FACTIS, DEQVE ALIIS A SANCTO LVCA PICTIS.

LVTETIÆ PARISIORVM,

Sumptibus SEBASTIANI CRAMOISY via Iacobæa ſub Ciconijs.

M. D. C. XXV.

CVM PRIVILEGIO REGIS.